

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली - ११००५८

शास्त्री - प्रथमवर्षम् - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु ।
शुभकामनाः ॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

शास्त्री - प्रथमवर्षम् - पञ्चमपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः - साहित्यदर्पणः (1-10 परिच्छेदाः) (100 अङ्काः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. आचार्यविश्वनाथस्य पितुः नाम किम्?
2. साहित्यदर्पणस्य मङ्गलपद्ये कस्याः स्तवनमस्ति?
3. चतुर्वर्गफलप्राप्तिः सुखादल्पधियां कस्माद् भवति?
4. 'नरत्वं दुर्लभं लोके इति पद्यं कस्मिन् पुराणे विद्यते?
5. 'न्यक्कारो ह्यमेव मे इत्यस्मिन् पद्ये को दोषः?
6. 'श्रुतिदुष्टादयो दोषाः इति पद्यं केनोक्तम्?
7. काव्ये शौर्यादिवत् के भवन्ति?
8. वक्रोक्तिः काव्यजीवितमिति कस्य मतम्?
9. रीतिरात्मा काव्यस्य कः स्वीकरोति?
10. शून्यं वासगृहं विलोक्य इत्यस्मिन् पद्ये कः रसः?
11. कटककुण्डलादिवत् काव्ये के भवन्ति?
12. अनुप्रासालङ्कारस्य कति भेदाः?
13. चित्रालङ्कारस्य किं लक्षणम्?
14. 'राजीवमिव राजीवम्' अत्र कोऽलङ्कारः?
15. सन्देहालङ्कारस्य किं लक्षणम्?
16. निश्चयालङ्कारः कुत्र भवति?
17. दृष्टान्तालङ्कारस्योदाहरणं देयम्?
18. हेतोर्वाक्यपदार्थत्वे कोऽलङ्कारः?

19. हेतौ सति फलाभावः कुत्र भवति?
20. विभावनायाः किं लक्षणम्?
21. उपमारूपकयोः कथं भेदः?
22. संसृष्टिरलङ्कारः कथं भवति?
23. यमकानुप्रासयोः को भेदः?
24. 'सा बाला वयमप्रगल्भमनसः इत्यत्र कोऽलङ्कारः?
25. भ्रान्तिमान् कुत्र भवति?

खण्डः – ख

प्रश्नाः – पञ्च समाधेयाः

अङ्काः – 05 X 08 = 40

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकप्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. विश्वनाथस्य काव्यप्रयोजनं विवेचयत।
2. विश्वनाथेन काव्यस्यात्मा ध्वनिरित्यस्य खण्डनं कथं कृतम्?
3. वाक्यं रसात्मकं काव्यमित्यस्य व्याख्या कार्या।
4. अनुप्रासालङ्कारं निरूपयत।
5. रूपकालङ्कारस्य सविस्तरं वर्णनं कुरुत।
6. अप्रस्तुतप्रशंसालङ्कारं प्रतिपादयत।
7. श्लेषालङ्कारं स्पष्टयत।
8. काव्ये अलङ्काराणां महत्त्वं प्रदर्शयत।

खण्डः – ग

प्रश्नाः – द्वौ समाधेयौ

अङ्काः – 02 X 10 = 20

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकप्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. आचार्यविश्वनाथस्य वंशपरम्परां निरूपयत।
2. विश्वनाथेन मम्मटस्य काव्यलक्षणं कथं खण्डितम् विवेचयत?
3. उत्प्रेक्षालङ्कारं विशदयत।
4. अर्थान्तरन्यासालङ्कारं प्रतिपादयत।

